

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

T2
2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφορά Εργασίας	3-4
Απασχόληση	
Ώρες εργασίας	
Ευέλικτες μορφές απασχόλησης	
Απασχόληση κατά εθνικότητα	
2. Ζήτηση Εργασίας	5-6
Ποσοστό κενών θέσεων-ποσοστό ανεργίας - Beveridge curve	
Εγγεγραμμένη ανεργία	
Μακροπρόθεσμη ανεργία ως ποσοστό εργατικού δυναμικό	
Διάγραμμα ροών Απασχόλησης-Ανεργίας-Αδράνειας	
3. Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης	7
4. Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026	8

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 1.1 Τριμηνιαίο ποσοστό Απασχόλησης εποχικά διορθωμένο
- 1.2 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής εποχικά διορθωμένες ώρες εργασίας
- 1.3 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής αριθμού εργαζομένων κατά εθνικότητα
- 2.1 Τριμηνιαίο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας-ανεργίας
- 2.2 Τριμηνιαίο ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας στο εργατικό δυναμικό

Διάγραμμα Ροών Απασχόλησης, Ανεργίας και Αδράνειας

ΓΤΠ 205/2021 – Ηλεκτρονική Έκδοση
ISSN 2672-8206 (online)
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Σχεδιασμός: Antimonium Design

1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το 2ο τρίμηνο του 2021 η προσφορά εργασίας όπως υπολογίζεται από το ύψος του εργατικού δυναμικού σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο σημείωσε αύξηση κατά 2.8% ή περίπου 13.000 πρόσωπα.

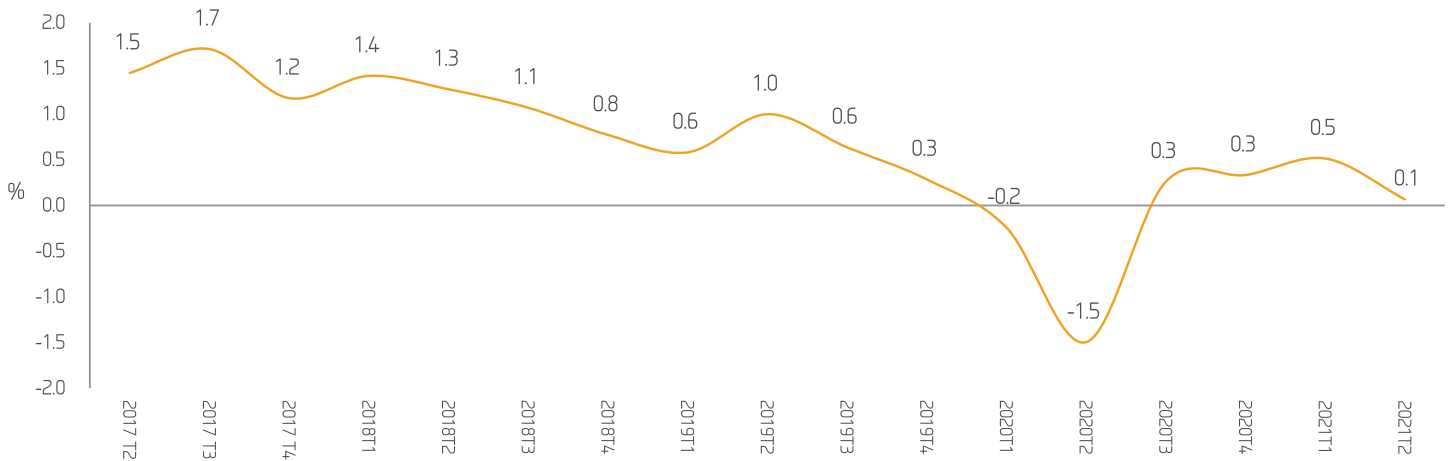
Η εποχικά διορθωμένη (ΕΔ) απασχόληση σε άτομα κατέγραψε το 2ο τρίμηνο του 2021 μικρή αύξηση κατά 0.1 π.μ σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 1.1).

Οι ΕΔ ώρες απασχόλησης μειώθηκαν το 2ο τρίμηνο του 2021 κατά 0.5 π.μ. σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο του 2021 (Διάγραμμα 1.2).

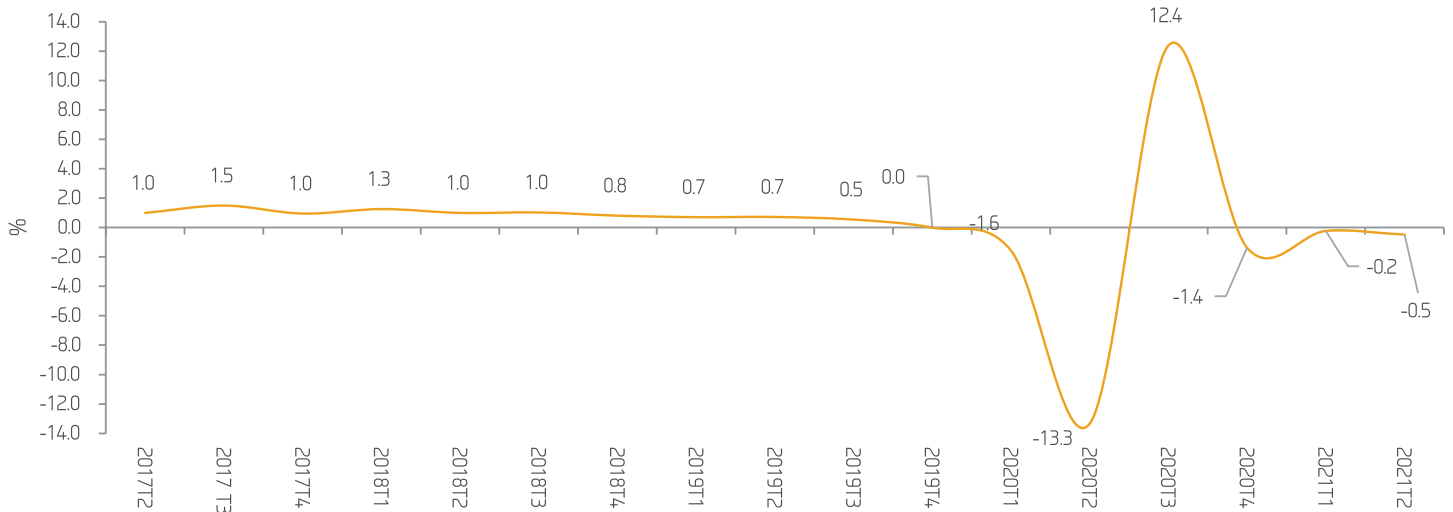
Οι εξελίξεις κατά το 2ο τρίμηνο του 2021 στην αγορά εργασίας, συνέχισαν να επιβεβαιώνουν τη γενική πολιτική των επιχειρήσεων να μην προχωρούν σε μαζικές απολύσεις προσωπικού, αναπροσαρμόζοντας¹ παράλληλα τις ώρες απασχόλησης αλλά στο 2ο τρίμηνο του 2021 σε λιγότερο έντονο ρυθμό συγκριτικά με προηγούμενα τρίμηνα του ίδιου έτους και ιδιαίτερα το 2ο και το 3ο.

Η απασχόληση κατά το 2ο τρίμηνο του 2021 στο δημόσιο τομέα αυξήθηκε κατά περίπου 330 πρόσωπα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους και ανήλθε στα 47.925 πρόσωπα και αντιστοιχούσε στο 10.8% της ΕΔ απασχόλησης. Η οριακή αύξηση στο δημόσιο τομέα αποδίδεται κυρίως

Διάγραμμα 1.1: Τριμηνιαίο % ΕΔ απασχόλησης σε άτομα

Διάγραμμα 1.2: Τριμηνιαίες ΕΔ ώρες απασχόλησης

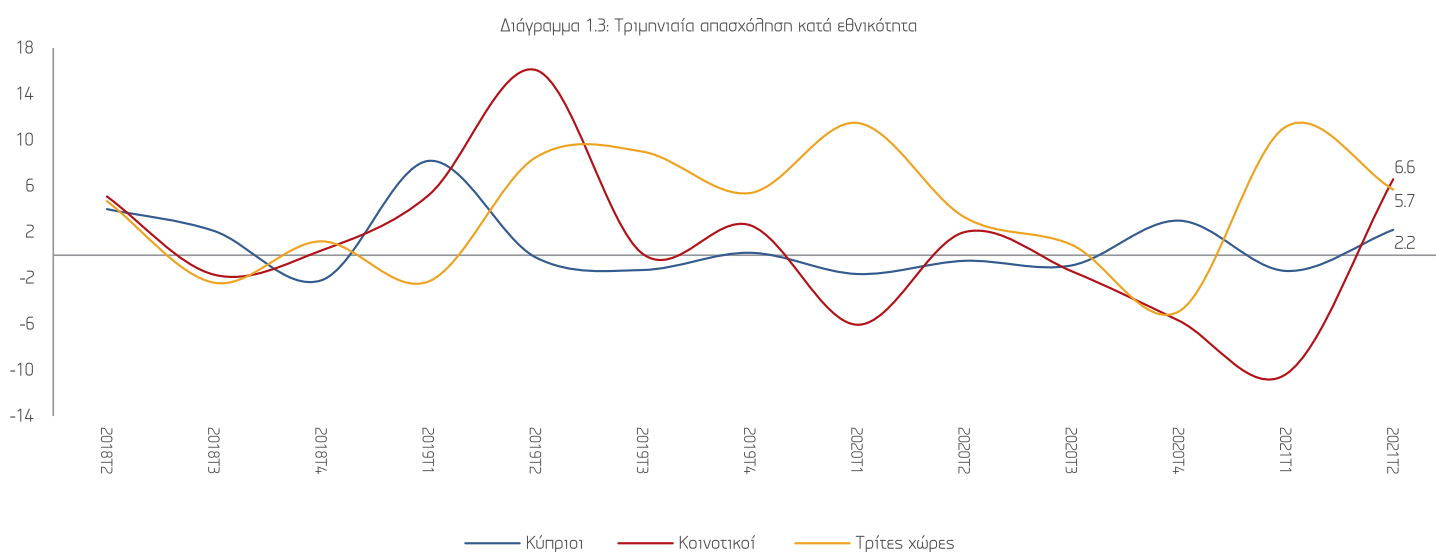
¹ Η πιο πάνω πρακτική που ακολουθείται από τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ενισχύεται και από τα Σχέδια στήριξης της απασχόλησης που εξαγγέλλει η Κυβέρνηση στα πλαίσια περιορισμού των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19.

στην αύξηση της απασχόλησης στην εκπαίδευση ενώ σχετικά μικρή μείωση παρατηρήθηκε στους ωρομίσθιους.

Οι Κύπριοι που απασχολούνταν κατά το 2ο τρίμηνο του 2021 αυξήθηκαν κατά 2.2% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Παράλληλα, τόσο οι κοινοτικοί που εργάζονταν στην Κύπρο, όσο και οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες σημείωσαν μεγαλύτερη αύξηση κατά 6.6% και 5.7% αντίστοιχα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του 2021 (Διάγραμμα 1.3).

Η κατανομή των εργαζομένων² με βάση την εθνικότητά τους το 1ο τρίμηνο του 2021 ήταν 77.5% Κύπριοι, 10.7% κοινοτικοί και 11.8% από τρίτες χώρες.

εργάζονταν 49.461 εργαζόμενοι το 2ο τρίμηνο του 2021. Το ποσοστό των προσώπων που είχαν προσωρινή απασχόληση αντιστοιχούσε στο 10.6% του εργατικού δυναμικού. Με όρους μερικής απασχόλησης εργάζονταν το 2ο τρίμηνο του 2021, 48.505 πρόσωπα που αντιστοιχούσε στο 10.4% του εργατικού δυναμικού.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας που απασχολούνταν κυρίως οι Κύπριοι ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, οι Κατασκευές και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες.

Οι υπήκοοι της ΕΕ απασχολούνταν περισσότερο στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες απασχολούνταν κυρίως στις Δραστηριότητες Νοικοκυριών και στις Κατασκευές.

Το 2ο τρίμηνο του 2021 υπολογίζεται ότι 97.966 πρόσωπα απασχολούνταν σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης και αποτελούσαν το 21% του εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, με συμβόλαια προσωρινής απασχόλησης

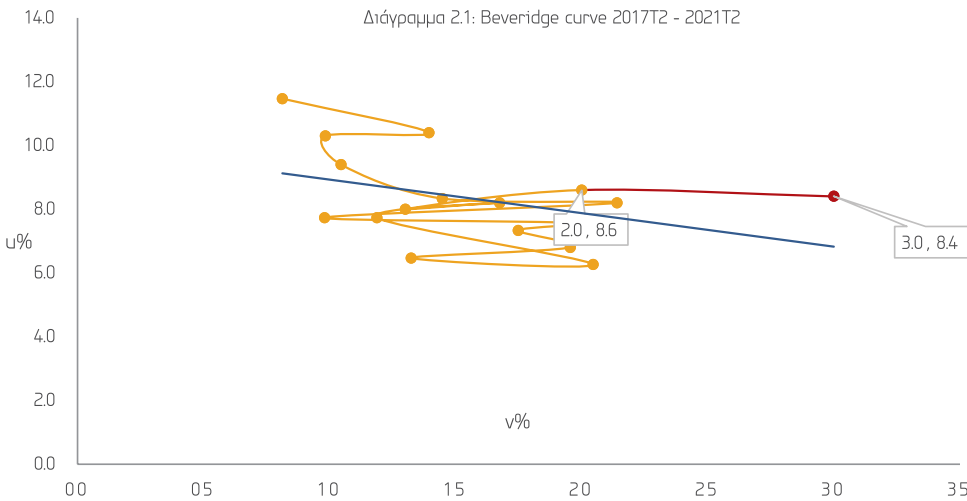
² Πηγή: Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

³ Στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης συγκαταλέγονται όσοι εργαζόμενοι έχουν προσωρινά συμβόλαια και όσοι εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης αναφορικά με τις ώρες απασχόλησης.

2. ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από πλευράς της ζήτησης εργασίας, το 2ο τρίμηνο του 2021 συνεχίστηκε η αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων κατά 3.0% συγκριτικά με 2.0% το 2021T1 ενώ το ποσοστό της ΕΔ ανεργίας με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας μειώθηκε στο 8.4% από 8.6% που ήταν ένα τρίμηνο προηγούμενος.

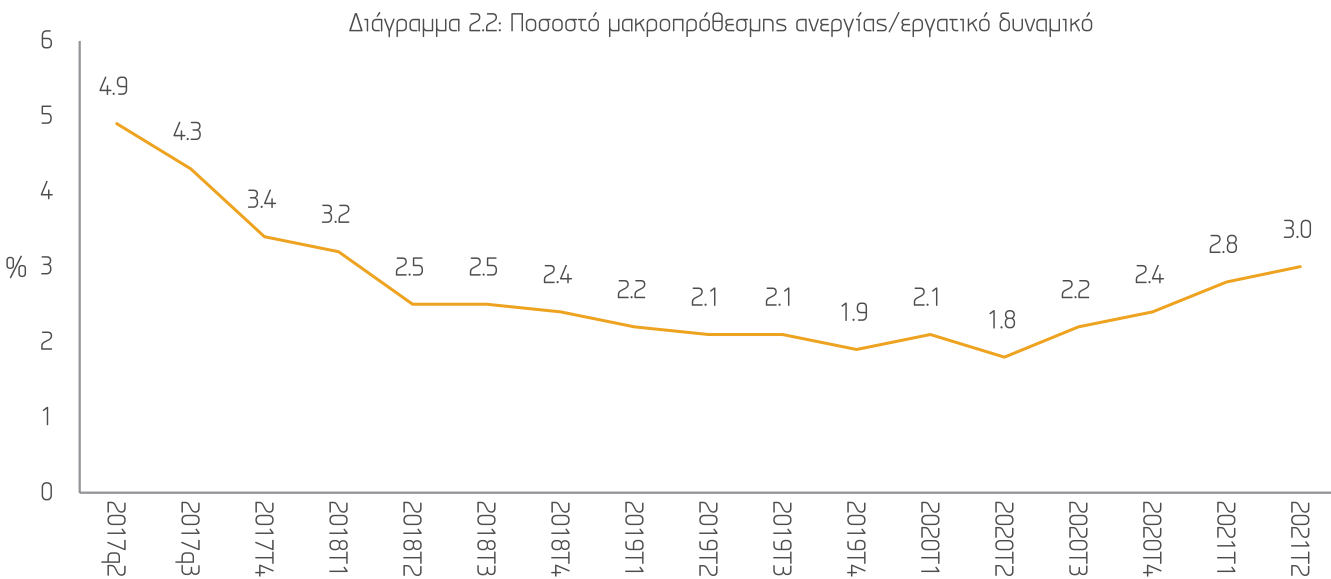
Η εγγεγραμμένη ανεργία ΕΔ το 2ο τρίμηνο του 2021 κατά μέσο όρο ανήλθε στα 27.465 πρόσωπα ενώ το προηγούμενο τρίμηνο ήταν 29.125, υψηλότερη κατά περίπου 1.600 πρόσωπα. Το 2020T2 ο μέσος αριθμός των ΕΔ εγγεγραμμένων ανέργων ανερχόταν στους 31.373 και το 2021T2 ήταν κατά περίπου 4.000 πρόσωπα χαμηλότερος.

Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν στη μετατόπιση της καμπύλης Beveridge⁴ οριζόντια και προς τα δεξιά (Διάγραμμα 2.1) υποδηλώνοντας ότι το ποσοστό ανεργίας μετατοπίστηκε προς τα κάτω και το ποσοστό κενών θέσεων προς τα δεξιά όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.1 πιο κάτω και ιδιαίτερα την κόκκινη γραμμή που συνδέει το 2021T1 και το 2021T2.

Παράλληλα, η μακροπρόθεσμη ανεργία (12 μήνες και άνω) ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 2ο τρίμηνο του 2021 σε σχέση με το 1ο τρίμηνο του 2021 αυξήθηκε στο 3.0% από 2.8% του εργατικού δυναμικού (Διάγραμμα 2.2).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 2021 T2 σε σύγκριση με το 2021 T1 το ποσοστό των νέων που ήταν εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης μειώθηκε στο 14.3% ή κατά 2.000 πρόσωπα, στους νέους ηλικίας 15-29 ετών. Επίσης, 22.809 νέοι ήταν υποαπασχολούμενοι ως μερικώς απασχολούμενοι και αποτελούσαν το 3.4% του πληθυσμού. Παράλληλα, λιγότεροι ήταν ο αριθμός και όσων έψαχναν για εργασία αλλά δεν ήταν διαθέσιμοι κατά 500 περίπου πρόσωπα ενώ όσοι ήταν διαθέσιμοι αλλά δεν έψαχναν εργασία μειώθηκαν κατά περίπου 4.800 πρόσωπα μεταξύ του 2ου και του 1ου τριμήνου του 2021.

⁴ Η καμπύλη Beveridge ή καμπύλη UV αποτελεί μια γραφική αναπαράσταση της σχέσης ανάμεσα στα ποσοστά της ανεργίας και του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας (ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού).

Διάγραμμα: Ροές Απασχόλησης -Ανεργίας- Αδράνειας

Με βάση στοιχεία που δημοσιεύει σε τριμηνιαία βάση η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) παρακολουθείται η συνεχής ροή μετακίνησης των ατόμων από την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αδράνεια, προς την Ανεργία, την Απασχόληση και την Αδράνεια.

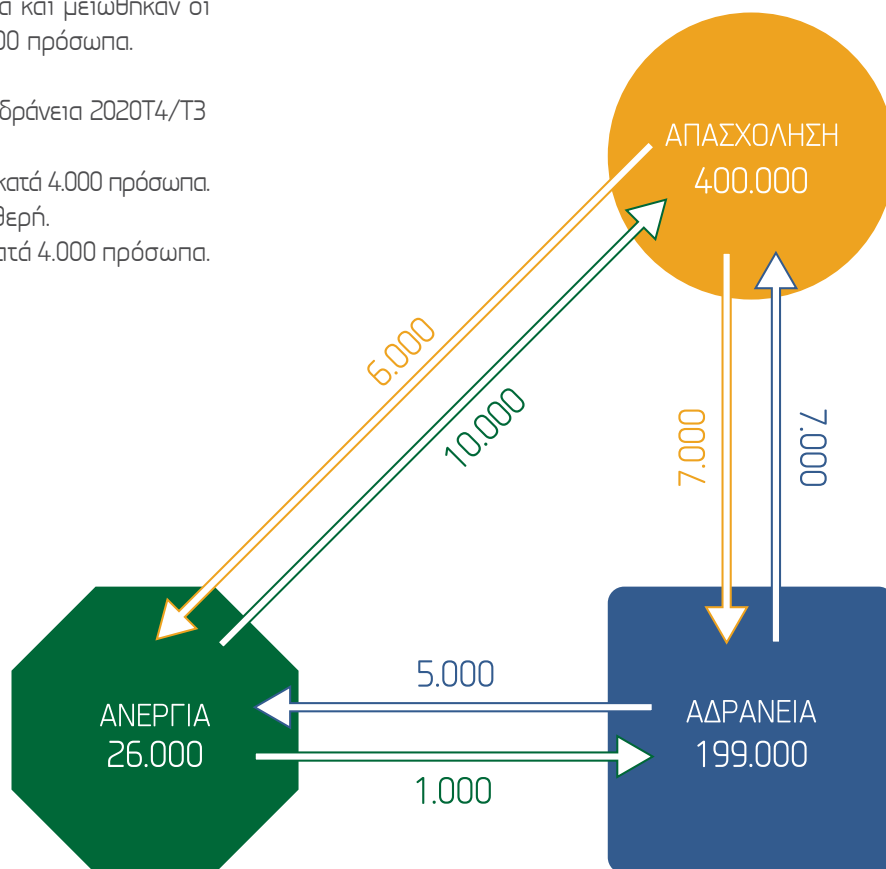
Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαπιστωθεί πιο καθαρά ο αριθμός των ατόμων που κινούνται ανάμεσα στις πιο πάνω μεταβλητές και αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα επιπρόσθετο στοιχείο στην ανάλυση που ήδη πραγματοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε τρίμηνο για την αγορά εργασίας.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από την Eurostat για το 4ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους παρατίθεται πιο κάτω σχετικό διάγραμμα, ως προς τον τρόπο που επηρεάζονται τα αποθέματα και οι ροές των Απασχολούμενων, Ανέργων και Αδρανών.

Το συμπέρασμα που εξάγεται από το πιο κάτω διάγραμμα φανερώνει ότι μεταξύ 2020Τ4/2020Τ3 η καθαρή ροή Ανεργίας παρέμεινε σταθερή και αυξήθηκαν οι εισροές προσώπων προς την Απασχόληση κατά 4.000 πρόσωπα και μειώθηκαν οι καθαρές ροές προς την Αδράνεια κατά 4.000 πρόσωπα.

Ροές προς/από την Απασχόληση-Ανεργία-Αδράνεια 2020Τ4/Τ3

- α) Η καθαρή εισροή απασχόλησης αυξήθηκε κατά 4.000 πρόσωπα.
- β) Η καθαρή ροή ανεργίας παρέμεινε σταθερή.
- γ) Η καθαρή εισροή αδράνειας μειώθηκε κατά 4.000 πρόσωπα.

Συνολικά, τα στοιχεία στην αγορά εργασίας δείχνουν ότι η επικρατούσα κατάσταση παρουσιάζει σημάδια βελτίωσης στο 2ο τρίμηνο του 2021. Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αποκαλύπτουν ότι η αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ οδηγεί παράλληλα και στην αύξηση του εργατικού δυναμικού, στη μείωση της αδράνειας και στη μεγάλη αύξηση στη ζήτηση εργασίας εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα. Η σχετικά χαμηλότερη από ότι αναμενόταν μείωση στο ποσοστό ανεργίας δικαιολογείται από το γεγονός ότι στο 2ο τρίμηνο του 2021 τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης και των επιχειρήσεων από την Κυβέρνηση συνεχίζονταν.

3. ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη συγκράτηση και τη μείωση των ανέργων και συναφώς του ποσοστού ανεργίας. Ο σκοπός των σχεδίων είναι η επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να μη χάσουν την επαφή τους με την αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν σε μεταγενέστερο στάδιο και όταν η οικονομία ανακάμψει να επαναπροσληφθούν.

Σημειώνεται ότι ο ρόλος των εν λόγω σχεδίων θεωρείται καταλυτικός σε περιόδους υψηλής ανεργίας αλλά και σε περιόδους χαμηλής ανεργίας, αφού μέσω των ενεργών σχεδίων οι συμμετέχοντες μπορούν να καταρτιστούν περαιτέρω.

Τα σχέδια ενεργούς απασχόλησης είναι στοχευμένα ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει η κυβέρνηση και τις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας ενώ πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή/και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ.

Τα πιο κάτω σχέδια επιδότησης της απασχόλησης και κατάρτισης στο παρόν στάδιο υλοποιούνται και στοχεύουν ευάπλωτες ομάδες του πληθυσμού περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων ηλικιακά νέων και γυναικών:

- Σχέδιο που παρέχει κίνητρα για την απασχόληση ανέργων με προϋπολογισμό €17.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για απασχόληση πρώην φυλακισμένων με προϋπολογισμό €4.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για άμεση πρόσληψη νέων ηλικίας από 15 έως 29 ετών που δεν βρίσκονται στην απασχόληση, κατάρτιση και εκπαίδευση με προϋπολογισμό €10.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες με προϋπολογισμό €4.0 εκ.
- Σχέδιο για την Απασχόληση και Κατάρτιση αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για πρόσωπα κάτω των 30 ετών που παρέχεται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑΝΑΔ) με προϋπολογισμό €12 εκ.
- Σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης για ανέργους που προωθείται από την ΑΝΑΔ με προϋπολογισμό ύψους €7 εκ.
- Εκτός από τα πιο πάνω μέτρα, υπάρχουν δύο σχέδια επιδότησης απασχόλησης τα οποία αφορούν το ESF+ και αφορούν ειδικά τους ηλικιακά νέους και τις γυναίκες:
 - Κίνητρα για την απασχόληση ανέργων γυναικών ύψους €10 εκ. και

- Κίνητρα για την απασχόληση ανέργων γυναικών και νέων ηλικίας 15-29 ετών που δεν βρίσκονται στην εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση με τη μορφή ευέλικτων μορφών απασχόλησης συνολικού ύψους € 10 εκ.

Επιπλέον με τα πιο πάνω, τα ακόλουθα σχέδια επιδότησης της απασχόλησης έχουν ετοιμαστεί και εγκριθεί για υλοποίηση κατά την προγραμματική περίοδο 2020-2027 κάτω από το σχέδιο ESF+:

- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση ανέργων με ηλικία άνω των 50 ετών ύψους €4.2 εκ.
- Σχέδιο κινήτρων για απασχόληση ατόμων με αναπηρίες ύψους €2 εκ.
- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση ατόμων με χρόνιες παθήσεις ύψους €2 εκ.
- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ύψους €3.0 εκ.
- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση δικαιούχων του ΕΕΕ ύψους €5 εκ.

Όλα τα πιο πάνω μέτρα που θεωρούνται μέτρα ενεργητικής πολιτικής έχουν προϋπολογιζόμενη δαπάνη €90.2 εκ.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι η Κύπρος έλαβε από την Ε.Ε μέσω του Σχεδίου του SURE με τη μορφή δανείου ποσό ύψους €603 εκ, τα οποία στοχεύουν στη στήριξη της απασχόλησης κυρίως μέσω προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής. Το πιο πάνω ποσό λήφθηκε κατά €250 εκ το 2020 και το υπόλοιπο ποσό λήφθηκε τον Φλεβάρη του 2021 €229 εκ και το υπόλοιπο €124 εκ τον Μάη του 2021.

Τον Ιανουάριο-Ιούνιο του 2021, η οικονομική επίπτωση από τα σχέδια στήριξης της απασχόλησης και των επιχειρήσεων από την Κυβέρνηση ανήλθαν στα €462.7 εκ ενώ την ίδια περίοδο το 2020 ανήλθαν σε €319.6 εκ.

4. Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026

Μεταρρυθμίσεις και Επενδύσεις:

Μεταρρυθμίσεις

- Μεταρρύθμιση 1: Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Μεταρρύθμιση 2: Ευέλικτες μορφές απασχόλησης με την Τηλεργασία

Επενδύσεις

- Επένδυση 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και των ΔΥΑ και ενδυνάμωση στη στήριξη των νέων
- Επένδυση 2: Ίδρυση πολυδύναμων κέντρων και κέντρων φροντίδας παιδιών
- Επένδυση 3: Ίδρυση «σπιτιών» για παιδιά και εφήβους με διαταραχές στην κοινωνική επαφή, για άτομα με αναπηρίες και για άτομα με μακροπρόθεσμη ανάγκη φροντίδας.
- Επένδυση 4: Δημιουργία κέντρων για παιδιά στους Δήμους
- Επένδυση 5: Κατασκευή δύο ειδικών εκπαιδευτικών σχολείων

Ο συνολικός προϋπολογισμός μέσω του ΠΑΑ υπολογίζεται στα €78.9 εκ.

Για την προβλεπόμενη συνολική επίδραση που θα έχει το ΠΑΑ στην κυπριακή οικονομία, το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών⁵ του Πανεπιστημίου Κύπρου σε έκθεσή του καταδεικνύει ότι το πρόγραμμα αναμένεται να αυξήσει σωρευτικά το ΑΕΠ της Κύπρου κατά 3.2% βραχυπρόθεσμα (2022-2023) και κατά 7.1% μεσοπρόθεσμα (2022-2026) συγκρινόμενο με την υφιστάμενη κατάσταση χωρίς το ΠΑΑ.

Βραχυπρόθεσμα, το ΑΕΠ θα ενισχυθεί κυρίως από τις επενδύσεις που υπάγονται στο ΠΑΑ και σε μικρότερο βαθμό από την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση της απασχόλησης ένεκα της εφαρμογής του ΠΑΑ.

Μεσοπρόθεσμα, η επίδραση της παραγωγικότητας γίνεται πιο ισχυρή λόγω της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στη ψηφιακή και ενεργειακή τεχνολογία και στις υποδομές. Το Σχέδιο επίσης εκτιμάται ότι θα οδηγήσει

στην αύξηση της απασχόλησης κατά 2.5% ή κατά 11,000 θέσεις εργασίας κατά την περίοδο 2022-2026, το οποίο θα μπορούσε να μειώσει επίσης την ανεργία σημαντικά.

⁵ Report on the Impact Assessment of the Recovery and Resilience Plan of Cyprus, Preliminary Draft, Economics Research Centre, University of Cyprus, 6 May 2021.